

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ugarske železe za vsako leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam po nj, velja za celo leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za ostanila plačuje se od petersborske petite vrste po 12 h, če se ostanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je s Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Naše železnice.

(Govor poslanca dr. Ferjančiča v seji drž. zbora dne 17. t. m.)

II.

Nadalje pridem s par besedami k drugemu projektu. Ta projekt je sicer res precej nov, vkljub temu zasluži najresnejše vpoštevanje. To je načrt lokalne železnice v Selško dolino od Škofjeloke v Železnike. Ta načrt je posebno vsled gradbe bohinjske železnice tako živo prodrl na površje.

Šlo se je namreč za to, napraviti za dovažanje stavbnih potrebščin vsake vrste za bohinjski predor in od južne strani, pri Podbrdu, boljše zvezo, da ne bi bilo treba teh potrebščin dovažati po velikih ovinkih preko Gorice in navzgor po Soški dolini z velikimi težavami in stroški. Železnična uprava si je prizadevala in je tudi dosegla, da se je lanske leto v veliki naglici zgradila cesta iz Železnikov ali pravzaprav od Podraštja v Podbrdo, da bi služila za zvezo pri dovažanju stavbnih potrebščin.

Obžalovati pa je, da ni železnična uprava storila takrat še koraka naprej ter ni izvršila ob enem tudi lokalne železnice od Škofjeloke v Železnike. Železnica bi tekla po popolnoma ravni dolini, bi se bila lahko napravila z malimi stroški ter bi bila lahko že dalje časa v prometu. Ker je gradba predora za več let proračunjena, bi ta železnica dalje časa dovažala stavbne potrebščine in že iz teh dohodkov bi se bil dobil znaten del stavbnih stroškov.

Pa celo tudi tedaj, ako se ta ugodna prilika, kar bi obžaloval, opusti neizkoriščena, je ta železnica v kljub temu potrebna in koristna. Selška dolina je zelo rodovitna, bogata je zemeljskih produktov vseh vrst, mineralnih produktov, posebno izkazuje veliko gozdno bogastvo. Ta Selška dolina je izročena propadu, ako se ne pritegne v kako železniško zvezo. Pomislimo le na razvoj nekaj sloveče in cvetoče železne industrije v Železnikih! Ista

je začela sedaj popolnoma hirati. Gozdni in sploh vsi produkti se ne morejo zaradi velikih prevoznih stroškov dovažati na trg, da bi mogli tekmovali. Tukaj bi se tedaj pokrajina odprla svetu in železniškemu prometu, ki bi brezpogojno zagotovil izplačevanje s tako malimi stroški napravljene železnice.

Pri sedanjih razmerah propada posebno tudi mesto Škofjaloka, in prevzvišeni gospod železniški minister se je sam o tem prepričal, v kako težavnem položaju se nahaja mesto Škofjaloka ravno zaradi svojih skrajno neugodnih razmer napram obstoječi državni železnici.

Upam, ker deluje tudi glede te železnice konzorcij in je na delu, da pripravi predpogoje za nadaljne korake, da se gradba te železnice zagotovi, da bo vlada tudi temu železniškemu projektu naklonila tisto pazljivost, ki jo popolnoma zasluži in da bo storila vse, da se tudi ta načrt najhitreje zbliža svoji izvršitvi.

Končno, visoka zbornica, se moram muditi še pri enem železniškem vprašanju, ki postaja od dneva do dneva nujnejše. To je železnica, ki naj mesto Idrijo z njenim eraričnim rudnikom živega srebra pritegne v železniški promet.

To železniško vprašanje je postalo posebno v zadnjem času skrajno nujno. Za to železniško vprašanje bi se moralo posebno zanimati tudi poljedelsko ministrstvo, in sicer zaradi tega, ker je poljedelsko ministrstvo v Idriji takorekoč hišni gospodar, in ker ravno rudniku groze največje nevarnosti in največje škode, ako se v najkrajšem času ne napravi železniška zveza z Idrijo. Da, naprava te železnice je naravnost pogoj za zagotovljeno nadaljevanje v rudniku. Težkečo za mesto in posebno za rudnik provzroča od leta do leta, da, od dneva do dneva naraščajoče pomankanje lesu. Gozdovi so iztrebljeni; posestniki gozdov so imeli preveč priložnosti prodajati erarju les. Danes še potrebuje rudnik 60.000 kubičnih metrov lesu in vrhutega mnogo premoga, do pred kratkim v Idriji še nepoznani predmet. Gozdovi

ne morejo več zmagovati teh potrebščin, les se je izvanredno podražil in dovažati se zelo veliko premoga. Za letos je vlada naročila za rudnik 400 vagonov premoga. Vzemimo pa sedaj le težkoče in stroške, s katerimi se plačuje voznina v Idrijo.

Najbližja železniška postaja je Logatec, ta je blizu 30 km oddaljena. Od tukaj gredo vožnje pod neugodnimi cestnimi razmerami v Idrijo. Cesta Logatec-Idrija, pravzaprav Kalce-Idrija, je deželna cesta. Ta cesta je bila pred nedavnim časom v dobrem stanju, danes je vsled vedno rastočega prometa razdejana. Kakor rečeno, je erar že 400 vagonov premoga letos naročil. Ako vzamemo zraven potrebe zasebnikov in vse druge vožnje, ne bomo se motili, ako vzamemo, da je na leto 2000 vagonov vožnje v Idrijo, ki se vse premikajo po tej edini deželni cesti. 2000 vagonov potrebuje okoli 20.000 tovrstnih voz, da naložijo blago! Ako odračunimo nedelje in praznike, ob katerih dneh se sploh ne vozi, in dneve, ob katerih se vsled slabega vremena in sneženja ne more voziti, preostane kakih 200 dni na leto in v teh dneh je vsakokrat po 100 težko obloženih vozov na tej deželni cesti.

To podaja sliko, v kakem stanju more in mora biti ta cesta. Pred kratkem šele mi je došla prošnja vseh občin idrijskega in tudi sosednjega logaškega okraja, naj bi se vse storilo, da se vlada pridobi, da to cesto inkamerira. Meni je inkameriranje te ceste že leta 1896. obljubil takratni načelnik stavbnega oddelka Brannhofer za leto 1898, in do danes se to še ni zgodilo.

S takimi težkočami in s takimi stroški je tedaj v zvezi vožnja blaga vsake vrste v Idrijo. Pomislimo le, na kak način se znižujejo dohodki rudnika vsled tega podraženja lesu in vsled vedno rastoče voznine. Rudnik je še vedno aktiven, zelo aktiven. Toda nikakor ni izključeno, da se bo vsled vedno rastočih stroškov čisti dobiček tako znižal, da bo padel do ničle, in potem bo Avstrija

k tolikim drugim pasivnim rudnikom še pridobila enega najpomembnejših (Pitirjevanje.)

Takih razmer ni tedaj pustiti dalje obstojati. In eno okolnost, gošpada moja, bi še povdarjal. Opozorjam na nevarnost, ki bi nastala, ako se kmalu ne pride z odpomočjo. Pripomnim, da je ta cesta, ki je edina prometna zveza z Idrijo, vsako leto podvržena prometnemu motenju in da je skoraj vsako leto promet za nekaj časa vstavljen. Pride močno sneženje, in potem je Idrija zaprta zunanjemu svetu in tudi rudnik sam se lahko vstavi. In kaj bi to pomenilo, si lahko razlagamo, ako premislimo, kake posledice bi imelo poživljanju sesalnih priprav, katerih namen je, vleči vodo iz rudnika. Nastopila bi preplava ter bi lahko provzročila stalne in velike škode, ne glede na nevarnosti in škode za prebivalstvo samo. Lansko leto se je pripetilo, da je bila cesta dalje časa tako zasnežena, da se ni mogel premog za rudnik, ki je bil naložen v Logatec, dovažati v Idrijo, kjer bi ga bili nujno potrebovali.

Ti momenti že sami tedaj govorijo za nujno napravo te železniške proge.

Lahko bi opustil, kazati na nadaljne momente, vendar bi še omenil, da je Idrija, drugo največje mesto v deželi, ločeno od sveta. Občevanje z Idrijo je zelo otežkočeno. Pri nekoliko slabem vremenu se potrebuje deset ur, da se pride iz Idrije do prihodnje železniške postaje. Idrija zahteva z upravičenjem železnico, naj si bo za začetek zagatna železnica, da pride iz te neznosne ločitve od sveta, na drugi strani pa noče in ne more več mirno gledati, kako se bliža rudnik in mesto samo, kakor tudi njega prebivalstvo naravnost obupni bodočnosti. (Posl. baron Kübeck: »Železnica naj bo ozkotirna! Gotovo! Ozkotirna naj bo že vsled tega, ker se bo najbrže pozneje, ko bo vodila notri prva kranjska železnica, priklopila skozi dolino Idrije bohinjskogoriški železnici. Železnica bi bila z ozirom na to, ker pelja na italijan-

ske mejo, izvanrednega stratezičnega pomena.

Ako tedaj zahteva Idrija železnico, za sedaj zagatno železnico, je to le njena pravica. Država je nad tem mestom, in njenim prebivalstvom v pretečenih stoletjih strašno grešila. Država je vlekla iz rudnika neštete milijone, pri tem pa je pustila, kakor navadni izkoriščevalec prebivalstvu vsega primanjkovati in trpeti. Priznam, da se je v zadnjih desetletjih marsikaj storilo, da bi se usoda tega dobrobrčnega prebivalstva zboljšala; toda do tedaj so bile razmere — in jaz poznam te razmere, ker se bavim z njimi, odkar sem vstopil v to zbornico — glede plačevanja, stanovanja, izobrazbe itd. take, kakoršnih ni nikjer. Ta železnica bi bila potemtakem samo delno odplačevanje za zamude prejšnjega časa in jaz mislim, da si bo vlada že z ozirom na to in ker zahtevajo življenjski interesi važnega rudnika sami, to od dneva do dneva nujnejše železniško vprašanje zelo k sruu vzela.

Tudi tukaj deluje konzorcij, ki bo dal predpogoje za nadaljne korake.

Prosim vlado, da ta dela in predpriprave krepko podpira in železnico samo dovede kmalu do izvršitve. Te štiri železniške zgradbe na Kranjskem, o katerih sem govoril, smatram za izvanredno nujne.

Dovolim si predlagati resolucijo, ki obsega vse te štiri železnice in želim posebno, da se ta resolucija izroči železniškemu odseku in pride tam v razpravo. Prepričan sem, da železniški odsek tej resoluciji ne bo odrekel pritrenja.

Resolucija se glasi (bere):

»C. kr. vlada se poziva glede prizadevanj železniških prog:

- 1) Belokranjska železnica (nadaljevanje dolenske železnice v okraje Metlika in Črnomelj),
- 2) naprava zvezne proge med Kamnikom, (Ljubljansko-kamniške lokalne železnice) in eno točko celjsko-velenjske železnice,
- 3) naprava krajevne železnice iz Škofje Loke v Železnike, v selški dolini in

LISTEK.

Boles.

Maksim Gorkij.
(Konec.)

Prestrašila se je hipoma, izgubila je pamet, hotela je nekaj odgovoriti, a ni našla besed, da sem se bil zmotil v svojem sklepu in da je bil tukaj drug vzrok.

»Gospod dijak«, je začela, a hkrati je mahnila z roko in odšla. Mojemu srcu je bilo, kakor da ga duši neko težko čustvo. Slišal sem, kako je ježno zaloputnila vrata ... Premišljeval sem in se odločil, iti k njej, poklicati jo nazaj in napisati ji, kar je bilo treba.

Ko sem stopil v njeno sobo, je sedela pri mizi in držala glavo pod prto med rokami.

»Slišite« sem dejal ...

Kedar pridem v svoji zgodbi do tukaj, čutim vedno veliko okornost ... Takšna bedarija! Da ...

»Slišite«, sem dejal ...

Ona je skočila s svojega sedeža,

šla z bliščecimi se očmi proti meni, položila mi roki na ramo in začela s svojim basom:

»No, kaj je na tem? Res! Ni Boles, ne ... in tudi ne Tereze! A kaj je to Vam mar? Ali ne morete dečkati s peresom po papirju? Vi! Vi ste še nežen mladenič! Nikogar ni, niti Boles, niti Tereze, le jaz sama sem tu. A kaj je na tem?»

»Dovolite«, sem rekel jaz, prese-nečen po tem vsprejemu, »za kaj pa se gre? Ali ni nobenega Bolesa?»

»Ne! In kaj je na tem?»

»In Tereza je tudi izmišljena?»

»Da! Meni je ime Tereza.«

To mi je bilo nerazumno. Široko sem odprl oči in skušal sem le do-ločiti, kdo izmed naju je nor. A ona je šla k mizi, iskala tam in se obrnila zopet k meni z žaljenim glasom:

»Če Vam je bilo tako težko, pi-sati pismo na Bolesa, prosim, vzemite ga nazaj, tukaj je! Meni bodo tudi drugi ljudje napisali pismo ...«

In stisnila mi je pismo za Bolesa v roke.

»Slišite, Tereza! Kaj naj to po-

meni? Zakaj Vam naj drugi ljudje pišejo pisma, če jih ne odpošiljate?»

»Komu?»

»No, Vašemu Bolesu.«

»Saj tega sploh ni!«

Stvar mi je bila neumljiva. Nič mi ni preostajalo, kakor da pljunem na tla in odidem. A kmalu mi je za-devo pojasnila.

»Kaj je pravzaprav na tem? Če Bolesa ni, ga pač ni.«

A rada bi, da bi bil kje na svetu ... Ali nisem človek, kakor vsi drugi? Jaz, jaz to seveda umem ... A saj ne škodujem nikomur, če mu pišem ...«

»Oprostite, komu?»

»No, Bolesu!«

»Saj tega ni!«

»Oh Jezus na! Kaj za to, če ga ni ... Pišem mu in si mislim, da je ... Tereza, — ta sem pač jaz in on mi piše v odgovor in jaz mu zopet odpišem.«

Razumel sem in polastila se me je tako globoka bol in tako me je bilo sram. Tik mene je stanoval člo-vek, ki nima nikogar na svetu, ki bi

mu dajal ljubezen ali prijateljstvo, in tako si je ustvaril namišljenega pri-jatelja.

»Vi ste mi napisali pismo za Boles, nekdo drugi mi ga je moral čit-tati in pri tem sem si domišljevala, da Boles v resnici živi! In potem prosim, da bi mi napisali pismo od Bolesa ... Terezi. Če mi kdo čita to pismo, si že cele domišljujem, da Boles živi. In to mi olajšuje življe-nje ...«

... Da ... za vruga! Od tistih dob sem začel pisati točno vsak te-den pismo za Bolesa in njegov od-govor Terezi. In bila so lepa pisma, ki sem jih pisal ... Ona jih je poslu-šala in tulila vmes s svojim mogočnim basom. In, ker sem jo s svojimi pismi na Bolesa ganil do solz, mi je krpala nogavice, srajce itd. ... Tri mesece za temi dogodki so jo vtak-nili v ječo. Zdaj je pač menda že umrla.

Moj prijatelj je pihnil pepel od svoje papiroske, ozrl se zamišljeno proti nebu in dejal:

»Da ... Čim več grenkega človek

okusil, tem mogočnejša je njegova želja po sladkem. Mi pa tega ne umemo, zakaj zavijamo se v svoje stare kreposti in gledamo eden dru-zega skozi naočnike samoljubja in prepričanja naše vsestranske nezmo-tljivosti ...

In to je prav neumno in kruto ... Kaj pa so propali ljudje? ... Pali ljudje? ... V prvi vrsti so ravno isti ljudje, iste kosti, ista kri, meso in živci, kakor pri nas. To se nam pro-poveduje že stoletja. In mi slišimo ... In vendar je vse tako bedasto! Ali nas je že popolnoma oglušila glasna propoved človekoljubja? V istini smo mi pač tudi propalice in pali smo morda prav, prav globoko ... Pali smo v brezno samoljubja in prevdarjanja, da so naši živci in možgani boljši, kakor živci in mož-gani tistih ljudi, ki le še niso tako zviti, kakor mi in se ne hlinijo tako dobro, kakor mi ... Sicer pa dovolj o tem, to je vse že tako staro, da bi se moral človek pravzaprav sramo-vati, da še govori o tem ... Da, da, to je prav stara povest! ...

4) naprava v Idrijo vodeče železnice, tekoče predpriprave najkrepkeje pospeševati in zgradbo teh železnic čimprej zagotoviti.» Sklenil sem. (Pritrjevanje.)

Ban Hedervary — bo- doči mož na Ogrskem.

Hrvaški ban grof Khuen Hedervary je nekaj vremenski ptič. Kadar se kopljuje na političnem obzorju najbolj črni oblaki, tedaj se oglasi on. Ko je leta 1894. vsled cerkvenopolitičnih zakonov odstopilo ogrsko ministrstvo Wekerlejevo, poverila se je sestava novega kabineta banu Hedervaryju. Bil pa je le tako dolgo na krmilu, kakor sedaj grof Tisza t. j. niti do sestave ministrstva ni prišel. Liberalna stranka, h kateri se ban priznava, mu je pred nosom zapirala vrata in našel je v Budimpešti prav tak sprejem, kakor nedavno grof Tisza, ko je prišel z Dunaja. Z istim uspehom so ga na Dunaju leta 1895. hoteli spraviti na krmilo ogrskega ministrstva.

Ban Hedervary pa ima trdo kožo in menda nič tiste tvarine, ki se ji pravi moralna občutljivost in dostojnost. O tem je dovolj preveril hrvaško deželo in hrvaški sabor v svojem 20letnem vladanju. Podvrže se tretjič nagonom svoje častihlepčnosti in vsekakor tretjič — blamaži. Iz ogrskih neodvisnih in liberalnih politikov bi bil moral izginiti zadnji čut morale in doslednosti, ako se podvržejo moči, ki pride k njim takorekoč še krvavih rok, s pečatom tiranstva in kršitve zakonov na čelu. Mož, ki je po 20letnem vladanju privedel deželo srečno do pomirjenja — pod naglo sodbo in vojaškim zasedanjem, naj bi načeloval ogrskemu ministstvu! Ako dopušča ogrska politična morala, da se plača prelivanje krvi, zatiranje svobode in zakonov z ministrskim predsedstvom v Budimpešti, potem bo imel ves kulturni svet o Madjarih gotovo sodbo: gliha vkup striha. Pokazali bodo, da se še vedno niso aklimatizirali v Evropi, temuž še hodijo verno po stopinjah »slavnega« prednika Atila.

Odložil se še ban Hedervary ni, ali prevzame poverjeno mu nalogo. Pričakuje se dvojno: Kaj bo sklenila liberalna stranka na svoji konferenci, in s kakšnimi koncesijami ga bodo na Dunaju založili glede armadnega vprašanja na Ogrskem. Brez takih koncesij bi bilo zaman hoditi v Budimpešto. Kar se tiče liberalne stranke, bo baje to pot prijaznejša Hedervaryju kakor v dosedanjih dvakratnih približevanjih. To bo pa ravno tudi potrdilo naše nazore glede ogrske politične morale. Ogrski šovinisti ne gledajo svojemu voditelju na čiste ali okrvavljene roke, da se le izkaže z mržnjo do nemadžarskih narodov, pa je zadostna zasluga.

Hrvaški narod ničesar bolj ne želi, kakor da se posreči Hedervaryju poverjena misija ter ga čim preje zlodej odnese preko Drave. Pa tudi za bana bo to najlepša prilika, se navidezno z lepa kot zmagovalac odstraniti. Njegovo stališče na banskem prestolu je itak nezdržno. Banica se je že preselila na Ogrsko ter izjavila svoji prijateljici, da se v Zagrebu nikakor več ne vidita. Ogrska ministrska kriza bo potemtakem vendar le rodila tudi nekaj dobrega.

O panslavizmu.

O naših nasprotnikih je znano, kadar nimajo drugih dokazov in drugega bojnega orožja, privlečejo na dan zarjavelo hebeardo, kateri pravi panslavizem. In če se tega starinskega orožja tudi nihče ne boji, orožje pa je le, in sicer tako dostojno orožje, da ga imajo marsikje še v oblasti v rabi za — nočne čuvaje. Smešno pa je vsekakor to orožje v novem veku. Nemci, Italijani, Madjari itd. pa se ga vendar ne sramujejo. Mi jim skoraj tega niti več ne zamerimo, temuž jih le pomilujemo. Pač pa ne moremo oprostiti, ako se slovanski politiki oprijemljejo tega smešnega orožja

panslavizma, da denuncirajo svoje sobrate ter se skušajo delati dobre in udane na zgoraj. Nemško pisani maloruski list »Ruthenische Revue« je prinesel iz peresa precej uglednega politika Sembratowycza razpravo o shodu slovanskih častnikarjev v Piznu. Shod imenuje panslavistični sestanek ter povdarja, da so Malorusi edini slovanski narod, ki ne goji vseslovanskih teženj. Ostali Slovani ne morejo ničesar za to, ako vlada med Rusi in Malorusi neukročena mržnja, dasi bi iz srca želeli, da bi tega sovraštva ne bilo. Da pa bi zaradi tega ostali Slovani ne smeli simpatizirati z Rusi, je pač preveč ozkosrčno naziranje. Kdor meče okoli sebe z ovadustvi zaradi gojitve zvišene vseslovanske ideje, tega je preslepila ali prevelika strast, ali pa nima pravega slovanskega čustva. Ravno taki sestanki, kakor je bil omenjeni v Piznu, nam najboljše oživljajo nade na slovansko boljše bodočnost. Tam, kjer sta se složila Hrvat in Srb, bi morali tudi Malorusi pozabiti svoje sovraštvo do Rusov iz višjih slovanskih ozirov.

Politične vesti.

— Parlamentarne vesti. Državni zbor se prekine, ako bodo Čehi obstruirali proračun, že 26 t.m. in se ne skliče pred mesecem septembrom. Kakor se poroča se skličejo meseca julija deželni zbori. Jutri ali v sredo bodo volitve v delegacije.

— Rektorjem na vseučilišču v Lvovu je bil izvoljen za prihodnje šolsko leto enoglasno profesor bogoslovja dr. Fyarek.

— Cesar je sankcioniral sklep štajerskega deželnega zbora od 10. dec. 1901, s katerim se je določila naprava lokalne železnice od Grobelnega čez Rogatec Slatino do deželne meje v smeri proti Krapini.

— Četrto zborovanje avstrijskih mest se vrši dne 22. in 23. junija, katerega zborovanja se udeleži 29 mest, med njimi tudi Ljubljana. Med mnogimi referati so tudi obdačenja obrtnih podjetij občin, poštne prosta korespondenca občin v prenešenem delokrogu, zavžitni davek v zaprtih mestih, domovinska pravica, preosnova davka na poslopih in prisilno zavarovanje proti ognju.

— Vsled ministrske krize na Ogrskem je že gotovo, da se 1. oktobra še ne pokličejo vojaški novinci k armadi, temveč pozneje v dozdaj še nedoločenem času.

— Ministrska kriza na Ogrskem. Skoraj gotovo je, da prevzame sestavo kabineta ban Hedervary, seveda pod pogojem, da se dovoli Ogrom velike ugodnosti v vojni. Koncesije v vojaškem vprašanju, ki jih ban zahteva, da prevzame sestavo kabineta, niso v zvezi z enotnostjo in točnostjo v armadi. Najprej zahteva, da se zmanjša število novincev, ne pozabi pa seveda tudi na velike protokolje imadjariskim častnikom.

— Atentat na carja. Listi poročajo, da je pri odpotovanju carske dvojice v Petrovem dvoru skušal priti do carja neki človek, ki je bil oblečen v žandarmerijsko častniško uniformo ter izvršiti atentat, kar pa se je pravočasno preprečilo.

— Dogodki na Balkanu. Kakor poročajo listi, so pred kratkim izpodili iz sultanove palače v Jildiz Kiosk 40 težko ranjenih mladeničev. Nastal je upor v šoli, kjer se izgovajajo sinovi takozvanih višjih poglavarjev, kateri upor pa je imel grozne posledice. Prihajajo pa tudi druge vesti o tej aferi, tako da se ne ve nič zanesljivega.

— Novi hrvaški ban. Kakor se vidi, bo ban Hedervary v kratkem zapustil hrvaška tla. Naslednikom se imenujeta grof Štefan Erdödy in grof Teodor Pejačević.

— Črnogorski prestolonaslednik princ Danilo se je odpovedal prestolonasledstvu, ker je njegov zakon brez otrok. Prestolonaslednik postane princ Mirko.

— Italijanska ministrska kriza. Ministrski predsednik Zanardelli se bo začetkom tega tedna predstavil s sedanjim kabinetom kamori.

— Španski državni proračun. Finančni minister je predložil kamori proračun za leto 1904. Proračun je izkazal 31.556.729 pezet preostanka. Stroški znašajo 968.377.110, dohodki pa 1.000.033.839 pezet.

Katoliški uzori.

(Dalje.)

Očrtali smo na kratko razvoj Kristusovih in Marijinih podob, ker je glede značaja vsa krščanska umetnost temu razvoju kar najbolj podobna, namreč specijalno do časa gotike. Zanimovanje sveta — to je bila vodilna ideja umetnosti, kakor je bila vodilna ideja vere in znanosti. Estetični ideal srednjega veka vsled tega ni bil viden, ni bil zunanji, nego notranji. »Kristus, nevidni ženin« — je učil Bernard de Clairvaux — ne vpraša po zunanji, nego po notranji lepoti; Kristus ni gledal na to, da dopade z lepoto telesa, nego samo z lepoto srca. — Obrazilne umetnosti so se tega držale in se niso trudile, da stvarjajo lepa telesa, nego le da izražajo verska čutila. Tudi kadar je umetnost stvarjala lepe forme, niso te bile same sebi namen, nego samo sredstva, da se z njimi izrazijo verske misli.

Razume se samo po sebi, da se je taka umetnost kar bala stvarjati gola človeška telesa. V tistih časih je veljalo golo telo za velik greh. Mnogi kristjanski anahoretje se niso nikdar kopali, da še nog si niso oprali, samo da bi ne razkrili nekoliko svojega telesa. Pobožne nune so se prekrizevale, če so slišale samo besedo »kopal.« Ovidov Narcissus je bil oduševljen, ko je svoje lepo telo videl v vodi, kristjanski anahoret Ammon pa je poklical angelja, ki ga je nesel čez vodo, da se pobožnemu možu ni bilo treba sleči. Študiranje golih človeških teles, ta življenski pogoj vsake umetnosti, ki hoče pogoditi naravno resničnost, je veljalo v srednjem veku ravno tako za greh, kakor anatomske študiranje teles v medicinske svrhe.

Zunanji, vidni pojavi nature torej niso bili predmet kristjanske umetnosti; predmet so bile kristjanske čednosti, ki so več ali manj protinarnave. Ideal kristjanske deviške lepote je popisal Bernard de Clairvaux z besedami: »Ljubljena sestra — trpinči svoje telo, postij se, da bodo postale lica blede ne rdečca, tvoje telo suho, ne bujno; jej tako, da boš vedno lačna.«

V očigled temu je umljivo, zakaj so vsi ljudje srednjeveške umetnosti take karikature na resničnost nature. Figure iz časa Karolingov imajo silno tanke noge, a velikanska stopala, roke, glave, telesa pa tudi niso nikdar naravna. Tega pa ni pripisovati tehniški nerodnosti, nego cerkveni estetiki; s to nerodno tehniko se je dosegel nežen, zamaknjen mil izraz — torej tisto, kar je bil namen cerkvene umetnosti. Posebno preganljivo je to izraženo v gotiški umetnosti.

Transcendentalno načelo vsega srednjeveškega naziranja je proučilo, kakor smo že vprejšnjih člankih povedali, da se umetnost ni bavila s posvetnimi nego izključno samo s cerkvenimi oziroma verskimi predmeti. Vsled tega je bila obrazilna umetnost ravno tako kakor pesništvo, od 9. do 13. stoletja izključno v duhovniških rokah. Kakor v tisti dobi ni bilo nobenega pesnika posvetnega stanu, tako tudi ni bilo nobenega slikarja ali kiparja, ki bi ne bil duhovnik. To je seveda znatno pomagalo, da so cerkvena načela dominirala o umetnosti. Klasični izraz verske ideje v umetnosti je posebno arhitektura, in v prvi vrsti gotiška.

In vendar se je že v srednjem veku začelo gibanje, da se umetnost osvobodi cerkvenih okov. Že srednjeveška umetnost se je začela baviti tudi z neverskimi predmeti, zlasti pa se je bavila s portretiranjem, povrh pa zanašala posvetne motive v cerkveno umetnost. Tudi na polju umetnosti, ni mogla cerkev ohraniti človeškega duha pod svojim varuštvom, tudi na tem polju se je človeški duh osvobodil cerkve, kakor na vseh drugih poljih, podrl cerkvene principe in se od njih emancipiral.

(Dalje prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani. 20. junija.

— Osebnosti. Absolvirani tehnik g. Josip Kerner je imenovan elevom pri zemljiščnem davčnem katastru za Kranjsko ter je pridelen davčnemu uradu v Vipavi. Evid. eleve g. Josip Hrstka je pomeščen v Ljubljano.

— Nadvojvoda Jožef Ferdinand se je danes zjutraj z brzovlakom vrnil v Ljubljano.

— Zaplemba. Tudi zadnjo soboto počastil nas je gosp. državni pravdnik s svojim obiskom. Zasegel nam je uvodni članek »Adjunkt Polenshek«, ki je prav primerno razpravljal o znanih kozolcih, katere preobrača Polenshek po vipavski dolini. Videti je, da se pri nas kmalu ne bomo smeli dotakniti niti duhovnika, niti sodnika! Dva stanova, ki sta, ako zlorabljata svoje mesto, lahko prava nesreča za narod, se v bodoče ne bodejo smela več kontrolirati! Mi bomo vložili ugovor, ki ostane brez vspeha, a vzlic temu hočemo preskrbeti, da postane Polenshek znan vsem našim narodnikom.

— Dragotin Hribarjeva dovtipnost. Zadnji »Ježa« zaletava se v dr. Ivana Tavčarja na jako dovtipen način. Isto dovtipnost obrača pa tudi proti dr. Šusteršiču ter meni, če bije s svojimi kopiti na obe strani, da ga potem občudujeta obe strani. Pa ta dovtipnost je podobna tistim Magoličevim podobam, s katerimi je nekda beračil po Ljubljani, ali pa tistemu raztrganemu kreditu, za katerim Dragotin Hribar še sedaj berači po Ljubljani. Nam ne imponuje! »Ježa« pa priporočamo svojim somišljenikom, da ga naroče, ker časih se tudi taka cunjia pri hiši potrebuje!

— Velika izguba je zadela naš list. Najboljši razširjevalec »Slovenskega Naroda« v šentjakobskem okraju, kaplan Nace Nadrah je premiščen za duševno trobilo (spiritual) k škofjeloškim Uršulinkam. Mi ga bomo vsekakor zelo pogrešali a tudi škofjeloške nune so potrebne tako »lahterne«, zato ne smemo biti zavidni. Ako pa je imel škof z Nacetom druge namene, ako ga hoče pridjati Šinkovec za adjutanta, pa se bo glede uspehov hudo motil. Škofjeloški meščani niso tabačne tercijalke.

— Najvišje priznanje. Nj. Velikanstvo je s sklepom z dne 3. junija t. l. dovolilo, da se povodom razpusta penzijskega društva deželnih poštinih uslužbencev v drž. zboru zastopanih dežel izreče članu osrednjega odbora in prvemu podpredsedniku tega društva, c. kr. poštarju g. Alojziju Schreyu na Jesenicah najvišje priznanje za njegovo zaslužno delovanje. Iz istega povoda je g. Schreyu tudi c. kr. trgovinsko ministrstvo izreklo zahvalo za nesebično delovanje v imenu njegovih stanovskih tovarišev.

— Na adresu deželnega šolskega sveta! Učitelstvo idrijske rudniške šole je sklenilo pri svoji lokalni konferenciji, staviti pri prihodnji okrajni konferenciji naslednji samostalni predlog: »Visoki deželni šolski svet se prosi, da odlok z dne 30. marca 1903. št. 1213 takoj prekliče, ker ni napredku šole v korist, temveč v škodo. Ta odlok prepoveduje namreč šolska naznanila najboljših učencev zaznamovati z odliko, kakor tudi debelo tiskana imena teh učencev v letnih šolskih poročilih. Isto učitelstvo je radi tega tudi opustilo izdajanje letnega šolskega poročila. Umetno bi bilo, da bi se tudi pri drugih okrajnih učiteljskih konferencajah stavi enak predlog, saj je bila to zadnja vzpodbujala pridnim učencem, katero je deželni šolski svet s tem odlokom odvzel.

— »Pravnikov« izlet v Devin. V nedeljo 28. junija priredi društvo »Pravnik« iz Ljubljane izlet v Devin in se sestane tu s slovenskimi in hrvaškimi pravniki iz Tržaškega in Goriskega okraja ter iz Istre k prijateljskemu shodu. Odbor vabi s tem vse pravniške kroge tako člane kakor nečlane k množični udeležbi. Izleta se udeležijo tudi gospe izletnikov in njih družine. Ugled, ki ga uživajo po znani svoji prisrčnosti »Pravnikov« izleti in pa krasen ob Adrijani ležeči kraj Devin s slikovitim svojim, na visoki skali v morje pomaknjenim gradom so porok, da uspe tudi ta izlet, kakor vsi prejšnji društveni izleti. Ker je naslednji dan praznik, nudi se izletnikom prilika, združiti z izletnikom še obisk drugih obmorskih krajev. Na dan izleta obiščejo izletniki zanimivi Devinski grad, last kneza Hohenlohe in pa bližnje morsko kopališče v Sesljanu (Sistiana). V Devinu samem je sestanek izletnikov na senčnatem vrtu restavracije

cije gospoda Miroslava Plesa, ki pravi skupni obed. Izletniki iz Ljubljane oddidejo z jutranjim brzovlakom ob 5h 59 in dojdejo v Nabrežino ob 9h 03, kjer bo zajutrek. S poštanim vlakom se odpeljejo ob 10h 02 v četrt ure oddaljeno postajo Devin. Priporočljiv je pešizlet iz Nabrežine v Devin, oddaljen le 7 km. Proti Ljubljani se izletniki vrnejo lahko isti dan iz Devina ob 6h 28 zvečer, tako da pridejo v Ljubljano s prvim večernim brzovlakom ob 9h 45. Radi preskrbitev obeda se je priglasiti do četrtega 25. junija zvečer. Priglasje sprejemajo pisarne gg. odvetnikov dr. Danila Majarona v Ljubljani, dr. Edvarda Slavika v Trstu in dr. Dragotina Treo v Gorici. Izlet se vrši ob vsakem vremenu. Na veselo svidenje!

— Nedostatki pri takajšnjem južnem kolodvoru. V sredo 17. t. m. od 7. do pol. 8. ure nabralo se je na Martinovi cesti in onikraj južne železnice, ko je bila ograja železnične proge zaprta, 25 različnih vozov, ki so čakali na dolgi prevažajoči tovorni vlak. Ko se odpre, treba je od obeh strani hitro pasirati progo, drugače se zopet zapre in treba je čakati nadalje. Pri tej priliki je bila v smrtni nevarnosti Maroltova žena iz Šmartnega, ki je stala na Martinovi cesti blizu ograje in je bila prvrnena z vozom vred od dvoprežnega voza, ki se mu ni mogla ogniti, ker tam cesta zelo visi. K sreči ni prišla pod voz, kjer bi gotovo našla smrt. Navzdoči so skoraj nezavestno ženo pobrali, lastnik dvoprežnega voza ji je škodo povrnil. Skrajni čas je tedaj, da se tukajšnji južni kolodvor vsaj toliko preuredi, do čisto ljudje, ki pasirajo progo, varni življenja.

— Dolenjske železnice so imele v pretečenem letu 1.356.766 K dohodkov in 694.357 K stroškov, tako da znaša čisti dobiček 662.409 K. Potrebščine za prioritete obligacije znašajo 508.222 K, preostanka je tedaj 154.186 K. Upravni svet je sklenil porabiti 13.484 K za povrnitev 4% garancijskega dolga deželi Kranjski in 140.702 K za nadaljno povrnitev tega dolga.

— Iz št. Ruperta na Dolenjskem nam pišejo: »Lažljub« piše v svoji zadnji številki, da tukaj vro napredujemo. Res! Posojilnica, koja so ustanovili tukajšnji klerikanci s svojimi črnubi, je že marsikatero spravila v zadrego — ne pa ga rešila iz nje, kakor laže »Lažljub«. Pred ustanovitvijo posojilnice je bila naša fara veliko več vredna. Ta posojilnica pa je spravila naše ljudstvo v dolg in skrb ter jo mora marsikateri popihati v Ameriko, da si prisluži nekaj novcev, s katerimi plačuje obresti ter polni nenasitno farsko bisago. To torej ni v korist, ampak v — pogubo. Tudi napada »Lažljub« tukajšnje liberalce. Dopisniku povemo v obraz, da so liberalci mnogo boljše ljudje nego klerikanci. — Exempla dicunt — habemus multa. »Občinski tajnik« »Zajcu po nosu«, »oče Sork« itd. Se sam velenenjeni gospod župnik ne izpade. Ustanovila se je pri nas »Marijina družba«. Ima res nekaj parov devic. Kakšne pa so te device? Gluhe se ne pohujšujejo, hrome ne dobijo ljubicev in slepi se oznanjuje ponižnost v obleki in vedenju. Ena pa je stara baje že petdeset let — tej je za »ta velikima« odzvonilo. »Lažljub« povablja cerkvene pevke, naj bi se tudi te vpisale. Dekleta pa — čvrsta in zdrava — menda niso tako neumnas, da bi se upisale v gori omenjeno — sirotišnico gluhih, hromih in slepih kaplanovih ljubljenc. Toliko za danes.

Zavedni naprednjaki. — Strela je ubila pri št. Ilju v Slovenskih goricah včeraj 17-letnega Friderika Flucherja, sina štrihovskega župana Karola Flucherja. Rajni je bil učiteljski ter priden in povsem priljubljen dijak. Lahka mu zemlja!

— Slovensko izobraževalno društvo »Napredek« v Gradcu priredi dne 28. junija t. l. zabaven večer v dvorani hotela »Stadt Trieste« s prijaznim sodelovanjem gđd. A. Vorauer in gosp. F. Reuter. Petje, tamburanje, šaljava pošta itd. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina za osebo 30 vin.

— Opustitev jedne kaznilnice. — Čuje se, da boče vlada opustiti jedno izmed kaznilnic v naših deželah, in sicer ali ono v Gradcu ali v Kopru. Bržčas zadene usoda slednjo, v katerem slučaju bi vlada predelala te prostore za kadetsko šolo! Kaznjence iz Dalmacije so dosedaj privajali v Koper; ako se tam opusti kaznilnica, se postavi primerna kje v Dalmaciji.

— Izpred sodišča. Kazenske razprave pri tukajšnjem deželnem sodišču. 1) Zaradi razžaljenja Njih Velikanstva cesarja je bil na 2 in pol leta obsojen tukajšnji prisiljenec Jožef Uršič iz Trsta; bil je zaradi raznih hudodelstev in prestopkov že 30 krat kaznovan potem pa obdan v tukajšno pri-

silno delavnico. 2) Zaradi hudodelstva penarvnosti je bil Marko Krmpotič iz Vravnine na Hrvaškem, zadnji čas delavec v Bohinski Bistrici, na 3 mesece težke ječe obsojen. 4) Jožef Urnkar, hlapec v Lukovici, je letos na veliki ponedeljek hlapca Jožefa Stupica, ko je ta že v hlevu spal s škornjo napadel, ga udaril večkrat po glavi in ga na levem očesu težko poškodoval; obsojen je bil na 9 mesecev težke ječe. 4) France Zupan po domače „Kavrežov“ posestnice sin v Spod. Stranjah je za Prašnikarjevo cementno tovarno z nožem napadel s svojo ženo iz Kamnika domu hlapca Jožefa Bodlaja, nato ga je sunil v bližnji jarek tako, da je padel na kamnje z desno stranjo života in si zlomil rebro. Zupan se zagovarja, da je bil pijan. Sodišče ga je na 14 mesecev težke ječe obsodilo.

— **Tatova smola.** V petek smo poročali, da je imel iz mesta izgnani tat Josip Oltra, vulgo Lojtra tako smolo, da ga je fijasak Anton Markovič dne 18. t. m. pripeljal na policijo, ker je bil tako pijan, da ni mogel dobiti od njega plačila za vožnjo. Ker je imel Oltra pri sebi večjo svoto denarja in tudi dva zlata prstana in zlato brožo, obdržali so ga na policiji v zaporu in ga drugi dan izročili sodni, ker niso dvomili, da je Oltra si pridobil denar in druge reči na nepošten način. In tako je tudi bilo. Dne 18. t. m. mad 11. in 12. ure dopoldne utihotali se je Oltra v stanovanje posestnika Jožefa Boba v Zgornji Slivnici in mu ukradel 133 K 12 vin. denarja in zgoraj omenjena prstana in brožo, na kar je pobežnil proti Ljubljani. V Rudniku ga je došel fijasak Markovič, katerega je nadel, da ga je vozil od gostilne do gostilne po Stepanji vasi, Hrudi in Studencu, dokler se ni tako upiljal, da ni ničesar več vedel.

— **Kdor išče, najde.** Delavec Janez Javornik iz Preovega, stanujoč v Rudniku, je v soboto zvečer v Pavškovi gostilni na Dolenjski cesti št. 5 ves čas nadlegoval goste in iskal prepira. Ko je končno nameril, da bo udaril ključarskega pomočnika Pavla Božiča, stanujočega v Sv. Florjana ulicah št. 35, vzdignili so se gostje, ga prišli in postavili na cesto, pri tem pa ga je neki topničar tudi parkrat s svojim širokim vojaškim nožem udaril po glavi in po desni nogi in ga nekoliko poškodoval. Kar je iskal, je našel.

— **Nepoštena najditeljica.** Delavčeva žena M. Z. je našla pred 14 dnevi na južnem kolodvoru zlat prstan z brilantom in ga pridržala. Danes zjutraj je hotel njen mož prstan prodati pri zlatarju in urarju I. Somnicu na Sv. Petra cesti št. 16. Le temu pa se je mož sumil, zdel mu je poklica policijskega stražnika, ki je prodajalca odvedel seboj na magistrat.

— **Na koso padel.** Včeraj okoli pol 7. ure zvečer sta se na Cestarja Jožefa trgu dva pijana kosca poskušala, kateri je močnejši in kateri bo de katerega vrgel na tla. Pri tem je kosec Franc Sodnik iz Bukoce št. 44 padel na koso, ki je ležala na tleh in se na glavi hudo obrezal. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v deželno bolnico.

— **Z nožem.** Delavec Jakob Mohorič iz Repne in Franc Gosar iz Vodic sta se danes ponoči v Lattermanovem drevoredu v pijanosti sprla in streljali in sta drug drugega napadla z noži. Prerezala sta druga drugemu obleko. Nadaljni pretep je preprečil policijski stražnik, ki je oba aretoval.

— **S cizo so se vozili** včeraj okoli pol 4. ure zjutraj po Trnovem rje ponočnjaki. Cizo so vzeli mizarjem mojemu Josipu Androviču v Cerkenih ulicah št. 20. Eden je vlekel cizo, dva pa sta sedela na cizi in ga poganjala po Trnovem, dokler ni prišel redar in jih ustavil. Morali so v redarjevem spremstvu peljati cizo nazaj k Androviču.

— **Konja splašila.** V soboto dopoldne sta se v Spitalskih ulicah strasila električnega voza konja posestnika Ivana Bizjana iz Studenca in sta zdirjala. Naenkrat je levi konj padel na hodnik in desni ga je vlekel nekaj korakov naprej, dokler ni konj desnega konja ustavil. Konj je zadobil pri padcu več poškodb.

— **Strelji v Prulah.** V soboto zvečer, pa tudi že prejšnje večere so v Prulah streljali fantulini z nekimi pripjavami, ki počijo kakor puške. Prebivalci tega okraja se s takim streljanjem po nepotrebnem plašijo.

— **Konjsko opravilo zrezala** sta iz nagajivosti dva Toeniesova hlapca Svetlinovemu hlapcu Francetu Hlogovškemu v Linhartovih ulicah št. 28. Eden hlapec mu je tudi odnesel bič in suknjico.

— **Roko zlomilo.** Dne 20. t. m. je v mino prijel stroj 10 let staro kletko Marijo Kemperle, kajžarjevo sicer iz Podloga št. 36, občina Selce, ki ji zlomil desno nogo.

— **Prst odtrgalo.** Francetu Hlogovškemu, 21 let staremu tovarniškemu delavcu je 19. t. m. v tovarni na Je-

senicah stroj odtrgal kazalec na desni roki.

— **Kokoši in jajca ukradel** je neki 14—16 let stari fant pekovski Mariji Krašovki na Dunajski cesti št. 32. Jajca je tat prodal Tereziji Medičevi v Linhartovih ulicah št. 4 za 70 vin.

— **V Ameriko** se je odpeljali v soboto ponoči z južnega kolodvora 130 izseljencev, včeraj ponoči pa se jih je odpeljalo 70.

— **Izgubljene reči.** V Lattermanovem drevoredu je izgubila trgovčeva hči R. L. v papirju zavito črno škafličico s žensko zlato uro.

— **Na južnem kolodvoru** so bile v času od 13 do 19. t. m. najdene, oziroma oddane sledeče reči: dežnik in palica.

— **Gotovo še ni!** Gosp. Dragotin Hribar, lastnik Ježov, privolil je baje, da se Gradišče prekrsti v Dragotina Hribarja ulico. Ali le pod pogojem, da se mu mestna tiskarska dela za 30%, dražji oddajo, kakor bi jih prevzela vsaka druga tiskarna. Čuje se, da bo de mestni svet ljubljanski pogoj sprejel, a gotovo še ni.

* **Najnovejše novice.** Na smrt je bila obsojena v Gradu Albina Novak, ker je pred dvema letoma vrgel v Muro svojega spečega 20 mesecev starega otroka. — Zgorela je v Mariboru Kanterjeva hiša v graškem predmestju. — Umrl je v Inomostu profesor in veliki zgodovinar dr. Egger. — Zaprlj so diurnista Josipa Narowskija v Krakovu, ker je osleparil mnogo ljudi. — Ljubljenska drama. V Berlinu je streljal matroz Glaubitz na svojo nezvesto ljubinko in jo težko ranil, potem pa je skušal še ustreliti njenega novega častila, slednjič se je ustrelil sam v glavo in prsi in senevarno ranil. — Ustrelil se je v Postdamu dež. sodni svetnik Nikse. — Zaprlj so v Florenci inštitut za lepo umetnost, ker se hoče poslopje podreti. V poslopju je mnogo dragocenih reči. — Nagla smrt. V Trstu se je zgrudil na ulici Karl Degasper in takoj umrl. — Zaradi sleparstva je bil obsojen železniški kontrolor Livadić v Bozenu na 6 let težke ječe. — Afera Rosenberg. Namesto kanonika Rosenberga v Beirutu aretiran Abbé Dorval je zopet izpuščen. — Častnim kanonikom v lavatinski škofiji je imenoval cesar dr. Ivana Žuža, dekana v Laškem trgu. — Francoske kongregacije so kupile v Barceli pri Trstu neko vilo. — Požar je uničil mnogo hiš v St. Oswaldu pri Judenburgu. Zgorela je tudi ena ženska. — Umrl je v Londonu kardinal Baughan.

Nemiri na Hrvaškem. Iz Zagorja poročajo: Včeraj so podložili v poslopju zagrebskega obratnega vodstva dvoje dinamitov. Ena patrona, ki je bila položena na okno, se je krog 4. ure zjutraj sprožila in razrušila zid. Tudi na obmejno Štajersko se je čulo včeraj močno pokanje. Domneva se, da je bil grad grofa Draškovića napaden.

Revolucija v Zagorju. Radi napada na Vinico in druga mesta v okolici varaždinski so oblastvene odredbe zopet poostrene. V okrožju bode prevzelo glavne pošte vojaštvo v svoje roke. Pri navalih seljakov na madjarske hiše uporablja vojaštvo najhujšo silo, a vendar ne more razgnati razjarjenega ljudstva. Tako so seljaki napadli 10. t. m. grad madjaronkega divjaka barona Raucha. Podrli so železna vrata, ter skozi neki skriven hodnik udrli v stanovanje in vse demolirali. V gradu niso nikogar našli. Proti vojaštvu in orožništvu so se seljaki zavarovali s tem, da so okoli gradu postavili patrolje po 20 mož v oddaljenosti po 500 korakov. Pri gradu pa jih je stalo nad sto vsi oboroženi s puškami in samokresi. Na enega seljaka je streljal neki baronov sluga, na kar so ga tirali seljaki na dvorišče in ga tam hudo pretepili. To je trajalo kake dve uri. Krog 8. ure zvečer začuli so seljaki v daljavi streljanje, na kar so se umaknili v baronove gozdove. Streljale so patrolje, ki so jih postavili kmetje okoli gradu, naznanjajoč s tem prihod vojaštva. Najprej so prišli vojaki, a niso nič opravili, ker so došli prepozno. Za temi je prišlo madjarsko orožništvo. Seljaki pa so se poskrili po jamah ob potu tako, da so šli orožniki mimo, ne da bi koga opazili. Ko so orožniki odšli, odkurili so jo kmetje v gozdove, a mala četa 20 mož zajahala je konje in odšla proti Varaždinu. Ulanici in dragonci zasledujejo največ kmete na konjih, ki so pa vsi dobro oboroženi. Tudi so od mladih nog vaje jahanju kakor graničarji in se ne boje tudi po dnevni na konjih napadati madjaronke posestva. — V okrožju zlatarskem so začuli

kmetje, da pridejo s prihodnjim vlakom opozicionalci. Zbrali so se in z zastavo odkorakali na kolodvor, da pričakajo tam opozicionalce. Vlak je pridrdral, a opozicionalcev ni bilo. Nato so začeli ispravevati glavarja kje da so poslanci. Ta je odgovoril, da ne ve, kje so in kaj delajo. Kmetje so začeli vpiti: »To so naši ljudje in bi morali biti tu« in so udarili, misleč, da so opozicionalce med potjo aretirali, na kolodvor ter vse demolirali. Na to so udarili na madjarsko uradniško poslopje in ga opustošili. V tem je došlo vojaštvo in orožništvo ter se spoprijelo s kmeti pri železniškem mostiču. V tem trenutku pa se je sprožila podložena dinamitna patrona, ki je enega orožnika težko, dva kmeta pa lahko ranila in sprednjo stran mostiča razrušila. — Isti čas v noči od 19. do 20. t. m. udarili so kmetje na madjaronke grad Leskovo blizu Budimpešte in s pomočjo dinamitnih patron vse razbili. Pri zaigranju dinamitnih patron so bili 3 težko ranjeni, a pri spopadu z vojaštvom sta bila dva težko in 20 lahko ranjenih. V okrožju viniškem blizu Varaždina spopadli so se od maše došli kmetje z vojaško patroljo, katero je vodil en poročnik; pri spopadu je bilo šest težko ranjenih. Ranjenci so ostali od 8 ure zjutraj do 6 ure zvečer brez zdravniške pomoči, vključ temu, da je Varaždin le eno uro oddaljen. Če kak madjaron umira, je ves madjaronski aparat na nogah, če pa umira ubogi seljak, tedaj bi mu dali najraje strupa, mesto da bi mu pomagali. Take so razmere od breobzirnim madjaronškim policijskim sistemom na Hrvaškem.

Nekaterim nemškimi časopisom poroča veliki župan Rubido, da ni bil napaden, a mi smo od zanesljive strani zvedeli, da je bil napaden. Zakaj ga pa spremlja vedno četa oboroženih ulancev, če napravi le korak iz hiše? Zakaj ima vedno samokres pri sebi? Zakaj nosi policijski šef Gašparić vedno samokres, kadar gre z Rubidom? Mislimo, da oni, ki se ne boje napada, ne nosijo seboj orožja.

Ustanek v Primorju.

— V Senju se demonstracije ponavljajo. Vsi parniki, ki dohajajo v luko, se strogo preiskujejo, ker se oblasti boje, da ne bi došli kaki agitatorji v Senj. Ravno tako so vsi poti, ki vodijo v Liko, zasedeni od orožnikov, ki ne puste brez legitimacije nikogar notri. Zato pa tudi nikake vesti ne dohajajo, vendar to se ve, da vlada tudi tam veliko razburjenje. V Senju so znova razbili vse deske z madjarskimi napismi in jih pometali v morje. Vsako desko čuvajo po trije orožniki. — V Delnicah so nastali taki nemiri, da bode oblasti prisiljene v drugič preki sod proglasiti. — V Sušaku je prišlo tudi do velikih nemirov. Stotnja vojakov, ki je nastanjena v dvorišču „Hotela Sušak“ ima nalogo še štirinajst dni strážiti železniško progo med Reko in Bakrom. Vključ prekomu sodu na Sušaku hodijo hrvaški dijaki s trobojnicami na prsih pevajoč narodne pesmi po ulicah. Ko so se delavci vračali opoldne domov, razbili so okna na občinski hiši. Policija in orožništvo je došlo prepozno. — Čuje se, da je sušaški predstojnik madjaronke baron Zmaić pozval na pomoč reške vojske Jelačićevega pešpolka, a da se mu je odgovorilo, naj se raje sam pomiri in naj ne zove radi takih malenkosti vojakov na lpomoč. Čujemo tudi, da se vrši proti uredniku reškega „Novega lista“ g. Supilu preiskava pri madjarskem sodišču v Budimpešti. Madjaroni ga imajo pa tako radi, da bi ga takoj zgrabili, če bi le korak napravil na sušaško stran. Tožijo ga zato, ker v svojem listu odločno in pošteno brani pravice hrvaškega naroda.

Došla nam je tudi statistika o napadih v Zagorju v teku 10 dni. Hudih napadov na madjaronke gradove je bilo 26, malih na prostem polju 34, torej skupaj 60. Napadenih je bilo 173 madjaronov, med temi tudi Rubido, razni okrožni predstojniki, obč. pisarji itd. Ustreljenih je bilo 12, težko ranjenih s puškami in bajoneti 37 (kmetov), lahko ranjenih nad 300, zaprtih pa je nad 200. Hišnih preiskav, izvršenih po orožnikih in okrožnih pandurjih v Zagorju pri kmetih in opozicijskih posestnikih, je bilo okoli 15.000! Madjaroni se bodo jezili in čudili, kako so to opozicionalci zvedeli iz madjarskega arhiva. Da so pa vse te številke resnične, dokazuje nam tudi oglas varaždinskih oblastev, v katerem se ljudstvo svari pred razžiranjem „lažnjivih“ vesti, in sicer samo zato, ker se madjaroni boje, da bi narod tega ne zvedel in se še huje ne razburil. Če je samo v tem okrožju tako, kako mora biti šele v celi kraljevini! V Varaždinu so potom proglasa madjaroni ponudili 100 kron onemu, ki jim naznani, kdo je podtaknil ogenj. Žalostna majka madjaronom, ki so začeli takih sredstev se posluževati. — V Zagorju sta došla na novo dva bataljona vojakov. Ravno tako ste poslani v Jasko dve stotnji vojakov, da čuvate najintimnej-

šega banovega prijatelja, breznošega grofa Erdődyja.

Ustanek v Slavoniji. V okrožju virovitiškem se nemiri nadaljujejo. Razbijanje desk z madjarskimi napismi, trganje brzozajnih in telefonskih žic in razdiranje železniške proge je na dnevnem redu. Srbi in Hrvati postopajo složno in to najbolj jezi Madjarone. Sedaj so se slednji dogovorili, da bodo razglasili, da se razširja v okrožju nalezljiva bolezen, da bodo potem lahko okraj zaprli in ločili na ta način Srbe in Hrvate. Slednji so pa o tem naklepu madjaronov zvedeli in so jim to v obraz povedali. — Posebno složno postopajo Srbi in Hrvati v Sremsu, kjer v mestih Zemunu in Indijji pošteno tepejo madjarone. Madjaronom je te sloge že preveč, zato so pozvali iz Zagreba en bataljon v pomoč.

Nervozni grof Khuen.

Poroča se nam, da grof Khuen zadnji čas jako rad čita slovenske časnike. Pred štirimi dnevi se je razgovarjal pri črni kavi s svojim tajnikom in drugimi madjaronskimi mameluki in dejal, da se čudi, da so Slovenci prišli na pomoč Hrvatom v tej borbi. Še isti večer je dobil brzozajko iz Budimpešte, naj se takoj napoti na Dunaj. Tedaj je vzkliznil: „Teremtete, ti Slovenci pa so mi zopet skuhal kašo. — Ti njihovi shodi mi pulijo zdrave zobe.“ Ko je bil pri zadnjih demonstracijah neki Slovenec zaprt, vprašal je policijskega šefa po zdravju omenjenega Slovenca. Naročil je šefu, naj ga le dobro pripre, da bo vedel povedati svojim bratom o banovi energični roki in jim poročati, kako „simpatizira“ s Slovenci. — Izrazil se je tudi: „Če se že drugače nisem maščeval nad Slovenci, dal sem vendar za- pleniti „Bratski pozdrav“ v „Obzoru“, ki ga je prijavil ljubljanski župan, največji prijatelj Hrvatov. Poroča se, da je ban sploh zadnje dni zelo bolehen, včasih tako razburjen, da bi že radi prevelike nervoznosti moral odstopiti. V madjaronskih krogih zagrebskih se trdi, da bo razgovor bana Khuena na Dunaju izpal v prilog Hrvatov. Kakor čujemo, je že danes v Budimpešti, za to mu ne bo treba niti poslednjega obiska Hrvatom napraviti. To je Hrvatom zelo po volji, kajti kakor sedaj že tretji mesec pišejo o krvavih borbah na Hrvaškem, tako bodo potem še tri mesece pisali o iluminacijah, da so se rešili madjarskega pandurja, bana Hedervarya.

Dogodki v Srbiji.

Potovanje kralja Petra.

Sedaj je končno dognano, da od-potuje kralj Peter iz Zeneve nocoj ob 8 uri s posebnim dvornim vlakom. Na vlaku je prostora le za 50 oseb. Vlak bo vozil preko Berna, Curiha, Buchsa, Inomosta, Bischofshofena, Solnograda, Dunaja, Budimpešte v Belgrad. Na Dunaj dospe jutri zvečer ob 9 uri 55 minut ter bo ob stal 23 minut. Kralj bo na zapadnem kolodvoru sprejel poklonitev srbske kolonije in srbskih dijakov. V Budimpešti se vlak ne ustavi ter pride v Belgrad v sredo ob 10. uri.

Sprejem v Belgradu.

V Belgradu se delajo velike priprave za sprejem kralja. Na kolodvoru ga bode sprejela vlada in oblasti. Potem bo šel sprejem v Vasnozejevo cerkev, kjer bo zahvalna maša. Iz cerkve se poda kralj v palačo, kjer bo sprejel člane skupščine. Kralj bo nagovoril senatni podpredsednik Geršić. Zvečer bo bakljada, drugi dan svečana gledališna predstava, v petek pa ljudska veselica v Topšideru. Do Dunaja se pelje kralju naproti petersburški poslanik Novakovič.

Nove občinske volitve.

V soboto se je vršila v Belgradu konferenca skupščine, ki je sklenila v najkrajšem času izvršiti občinske volitve po celi deželi.

Stališče Angleške in Nizozemske.

Angleška hoče res igrati napram Srbiji vlogo krepostne deve ter je pretrgala diplomatske vezi s Srbijo. Angleški poslanik je odpoklican ter zapusti danes Belgrad. Nizozemska vlada je naročila svojem poslaniku v Belgradu, naj se v vsem pridruži postopanju Angleške.

Obtožba finančnega ministra.

Bivšega finančnega ministra Marinkovića hoče srbski senat tožiti, ker je kralju Aleksandru za tri leta naprej izplačal civilno listo.

Žalovanje na tujih dvorih.

Razun Rusije sta tudi španška in rumunska dvora uvedla žalovanje za kraljem Aleksandrom in kraljico Drago, in sicer bodo v Madridu žalovali tri tedne, v Bukareštu pa štirinajst dni.

Polkovnik Mašin o kraljici Dragi.

Nekemu ruskemu dopisniku je pripovedoval svak pokojne kraljice

Drage, polkovnik Mašin, da je bila Draga ravno 40 let stara, da pa se je znala tako dobro ohraniti, da so jo cenili na 32 do 34 let. Ko se je poročila z njegovim bratom, je bila stara 19 let. Razun obleke ni imela nikakega premoženja ter je tudi uživala le navadno vzgojo deklice srednjih stanov na deželi. Bila pa je zelo premetena ter se je sama priučila nekaterim tujim jezikom.

Hrvatska čestitka Srbom.

V sobotni seji hrvatskega sabora je vložil posl. Barčič sledeči nujni predlog: »Srbskemu narodu se čestita v imenu hrvatskega naroda, da se je rešil iz neznošnega položaja, ki ga je tlačil do znane ponočne tragedije. Predsednik naj se pooblasti, da naznani to takoj brzozajno srbskemu ministrskemu predsedniku Avaku-moviću.«

Turška sodba o belgrajskih umorih.

Neki odlični turški diplomat je rekel o položaju na Srbskem: »Resnica je, da je kralj s svojim postopanjem, posebno še s svojo poroko izrazil razburjenje ter privedel deželo do propada. Odstranitev kralja je bila potrebna in patrijotično delo. Umor pa ni bil potreben. Kralja bi se temveč moralo prisiliti, da bi se bil od-povedal kroni ter bi ga bili morali iztirati preko meje. Ako pa se je že morilo, bi bili morali morilci takoj odložiti svoje šarže, kajti armada mora ostati čista. Glede kraljevega postopanja napram morilecem je me-nil ta diplomat, da bi storil kralj najbolje, ako bi pri umoru udeležene častnike obsodil, nato pa jih pomisliti ter jim dal denarja, da bi v tujni študirali za drug poklic.

Telefonska in brzozajna poročila.

Dunaj 22. junija. Gospodska zbornica je sklicana v sredo k redni seji. Na dnevnem redu je zakon o odpravi uradniških službenih kavcij in volitve v delegacije.

Dunaj 22. junija. Ministrski predsednik dr. Körber je bil včeraj dopoldne v posebni avdijenci pri cesarju. Potem je konferiral z banom Hedervaryjem. Ob 11. uri se je vršil kronski svet, kateremu so prisostvovali dr. Körber, Goluchowski, Kallay, Nyitrai in Fejervary. Posvetovanje je trajalo dve uri ter se bavilo zgolj z vojaškimi zadevami. Minister Fejervary se je s popoldanskim vlakom odpeljal v Budimpešto.

Budimpešta 22. junija. Ban Khuen-Hedervary je prišel sem ter imel posvetovanje v klubu liberalne stranke. Pozneje je konferiral s Széllom, posl. Kussuthom in Justhom. Listi ogrske neodvisne stranke bana strastno napadajo ter groze s skrajnimi sredstvi, ako bi postal ministrski predsednik proti volji večine naroda.

Zemun 22. junija. Bivša srbska kraljica Natalija je dobila mnogo brzozajnih sožalnic, med drugimi so ji kondolirali: italijanski kralj, kraljica — mati Margerita, španski kralj Alfonz in njegova mati Kristina, mati ruskega carja Fedorovna, švedski kralj Oskar itd.

Zeneve 22. junija. Kralj Peter je sprejel včeraj dopoldne srbsko parlamentarno deputacijo. Kralja je nagovoril senatni predsednik povdarjajoč, da pričakujejo od kralja, da bo odstranil nesporazumljenje med srbskim narodom in krono ter pripeljal Srbijo k boljši bodočnosti. Nato je izročil kralju krasno opremljeni zapisnik o volitveni seji skupščine. Kralj je odgovoril, da je globoko ganjen o dokazih udanosti in zvestobe svojega naroda. Srečen je, da vidi pri sebi otrok otroke onih junakov, ki so z njegovim slovečim dedom in njegovim velikušnim očetom položili seme neodvisnosti Srbije. Kralj je še pripomnil, da ni govornik, da bi izrazil vsa čutila, toda on ima toplo srbsko srce, ki bo bilo le za blagor ljudstva.

Zeneva 22. junija. Kralj Peter je izdal na meščanstvo javno pismo, v katerem se toplo zahvaljuje za vse simpatije tekom svojega bivanja, posebno pa še zadnje dni.

Listnica uredništva.
Gospodu dopisniku o postojnaki slavnosti: Ker je dopis došel prepozno ter je tudi preobčilen, ne moremo ga priobčiti.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dunaj. borze 22. junija 1903.

Kalozbeni papirji.

	Dinar	Bjago
4 1/2% majeva renta	100.20	100.40
4 1/2% srebrna renta	100.15	100.35
4 1/2% avstr. krona renta	100.45	100.65
4 1/2% zlat	121.05	121.25
4 1/2% ogrska krona	99.40	99.60
4 1/2% zlat	120.55	120.75
4 1/2% posojilo dežele Kranjske	99.75	—
4 1/2% posojilo mesta Spiljeta	100.00	—
4 1/2% Zadra	100.00	—
4 1/2% bos.-herc. žel. pos. 1902	101.10	102.00
4 1/2% češka dež. banka k. o.	99.70	99.80
4 1/2% zast. pis. gal. d. hip. b.	99.60	99.90
4 1/2% pest. kom. k. o. z.	101.00	101.25
10% pr.	106.70	107.75
4 1/2% zast. pis. innerst. hr.	101.00	102.00
4 1/2% ogr. centr.	100.50	101.00
4 1/2% zast. pis. ogr. hip. b.	100.00	100.70
4 1/2% obl. ogr. lokalne železnice d. dr.	100.00	101.00
4 1/2% češke ind. banke	98.50	99.75
4 1/2% prior. Trst-Poreč lok. žel.	99.50	99.75
4 1/2% juž. žel. kup. 1/4 1/2	307.75	309.75
4 1/2% av. pos. za žel. p. o.	101.00	101.50

Srečke	170—	176—
Srečke od leta 1854	170—	176—
" " 1860 1/2	182—	185—
" " 1884	245—	250—
" tizsko	155.50	157.50
" zemlj. kred. i. emisije	275—	279—
" II.	269.50	274—
" ogrske hip. banke	257—	261—
" srbske & fra. 100—	85—	89—
" turške	123.25	124.25
" srečke	18.70	19.70
Basilika	436—	440—
Kreditne	84.25	88.25
Inomoške	75—	79—
Krakovske	70—	73—
Ljubljanske	54.40	55.40
Avstr. rud. križa	26.50	27.50
Ogr.	68—	71.50
Rudolfove	77—	81—
Salcburške	452—	—
Dunajske kom.	—	—

Delnice	84.50	84.50
Južne železnice	84.50	84.50
Državne železnice	870—	871—
Avstro-ogr. banke del.	1628—	1637—
Avstr. kreditne banke	660—	661—
Ogrske	729.50	730.50
Zemlj. kreditne	251—	252—
Žemlj. kreditne	652—	653.50
Žemlj. kreditne	371.50	372.50
Alpske montan	1605—	1615—
Praske želez. ind. dr.	464—	465—
Rima-Muranyi	375—	379—
Trboveljske prem. družbe	354.50	358—
Avstr. orožne tov. družbe	147—	150.50
Češke sladkorne družbe	—	—

Valute	11.31	11.35
C. kr. cekin	11.31	11.35
20 franki	19.07	19.09
20 marke	23.47	23.53
Sovereigns	23.94	24—
Marke	117.30	117.50
Laški bankovci	95.15	95.35
Rubli	253—	253.75

Zitne cene v Budimpešti.

dne 22. junija 1903.

Termin	za 50 kg K	7.39
Pšenica za oktober	50	6.28
Rž " oktober	50	6.31
Koruzna " julij	50	5.35
Oves " avgust	50	5.35
Oves " oktober	50	5.52

Umrli so v Ljubljani:

Dne 19. junija: Jurij Nežmah, tesar, 70 let, Radeckega cesta št. 11, jetika.
Dne 20. junija: Feliks Likar, mizarjev sin, 1 1/4 leta, Streljske ulice 15, Meningitis.
V deželni bolnici:
Dne 14. junija: Marija Šifer, rudarjeva hči, 3 leta, jetika.
Dne 16. junija: Ivan Götz, gostič, 74 let, Pylonephritis.
Dne 18. junija: Marija Zidar, dnarica, 42 let, Meningitis. — Ivan Knific, goštač, 47 let, jetika. — Peter Loretic, posestnik, 51 let, jetika.

V hiralnici:
Dne 11. junija: Marija Willwerth, sodarjeva vdova, 73 let, ostarelost.
Dne 16. junija: Lovro Oblak, delavec, 76 let, ostarelost. — Valentin Ogrinc, lajnarnj 73 let, Marasimus semilis.

Meteorološko poročilo.

Vitina nad morjem 306.2. Srednji zračni tlak 736.0 mm.

Juni	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nebo
20.	9. zv.	731.1	17.0	sl. zahod	del. oblak.
21.	7. zv.	730.5	13.7	sl. vzhod	del. oblak.
21.	2. pop.	729.2	19.1	sl. jzh.	dež
22.	9. zv.	730.5	14.6	brezveter.	oblačno
22.	7. zv.	731.2	15.0	sl. jzhod	oblačno
22.	2. pop.	731.9	20.4	sl. vzhod	oblačno

Srednja temperatura sobote in nedelje 18.2° in 18.8°, — normale: 18.3° in 18.4°. — Mokrina v 24 urah: 5.7 mm in 8.3 mm.

Zahvala.

Povodom smrti naše ljubljene matere zahvaljuje se najtopleje za vso požrtvovalnost za časa njene bolezni, kakor tudi za spremstvo prečasti duhovščini, vsem častitim gospodm, šolskemu vodstvu in gospodom pevcem za prekrasne žalostinke (1649)

rodbina Zirer-jeva.
Mokronog, 20. junija 1903.

Izjava.

S tem izjavljava ter svariava vsakogar, da najini mladoletni hčeri **Franciški Fortuna** ne daje ničesar na upanje in ne na posodo, ker midva niva plačnika za dolgove, ki jih naredi najina hčerka.

V Ljubljani, 22. junija 1903.

Franc in Franciška Fortuna.

Rožne ulice št. 9.

Meblirana soba

za enega ali dva gospoda se odda

Gospoke ulice št. 4

1. nadstropje (na levo), na ulico.

Mlad trgovski pomočnik

manufakturst in špecerist, z dobrimi priporočili, želi sedanjo službo premeniti. Vstop 15. julija t. l. Naslov pri upravnistvu »Slov. Nar.«. (1601—3)

Delovodja

za izdelovanje

zobotrebnikov

se išče. — Prosilci, ki so večji strojiških del imajo prednost. — Ponudbe pod „G 9052“ na Haasenstain & Vogler, Dunaj I.

Išče se

lokal

s kuhinjo za takoj, ali v kratkem času v Ljubljani oziroma Sv. Petra predmestju, blizu kolodvora ali vojašnic. (1452-11)

Ponudbe sprejema iz prijaznosti upravnistvo »Slov. Narod.«.

Služba distriktnega zdravnika

v trgu Vransko pri Celju se odda. Plača obstoji iz deželne subvencije letnih 540 K in 1% občinske priklade okoli 220 K, skupaj 760 K. Zdravljenje revežev se posebej honorira. Razven sposobnosti po § 15. postave z 23. junija 1892 dež. zak. št. 35 se zahteva temeljito znanje slovenščine. Ponudbe je poslati do 20. julija 1903 na zdravsko distriktni odbor na Vranskem.

(1646—1)

Oset, načelnik.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izved iz voznega reda.

veljaven od dne 1. maja 1903. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 5 1/2 uri zj. osebni vlak v Trbiž ob 1. julija do 15. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 5 m jutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 1. uri 40 min. popoldne osebni vlak v Lesce-Bled, samo ob nedeljah in praznikih od 31. maja. — Ob 3. uri 56 m popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago (direktni voz I in II. razr.). Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Direktni vozovi I in II. razreda.) — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Osebni vlaki: Ob 7. uri 17 m jutraj v Novomestu, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Praga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m jutraj osebni vlak v Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost (direktni vozovi I in II. razreda), Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Ljubno, Celovec, Beljak. — Ob 7. uri 12 m jutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osebni vlak v Dunaja čez Amstetten, Prago (direktni vozovi I in II. razr.), Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osebni vlak v Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osebni vlak v Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla čez Selzthal iz Inomosta, čez Klein-Reifling iz Steyr, Linc, Budejovic, Plzna, Marijinih varov, Heb, Francovih varov, Prage, Lipskega. — Ob 8. uri 38 m zvečer osebni vlak iz Lesce-Bled samo ob nedeljah in praznikih od 31. maja. — Ob 10. uri 43 m ponoči osebni vlak iz Trbiža ob 1. julija do 15. septembra, ob nedeljah in praznikih. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Osebni vlaki: Ob 8. uri 44 m zj. iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplic, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m jutraj, ob 2. uri 6 m popoldne, ob 7. uri 10 m in ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m jutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer samo ob nedeljah in praznikih. (1)

Pivarna Reininghaus

v Šiški (1653—1)

novo sezidana, s prostornim vrtom in lepim kegljiščem

se odda s 1. novembrom t. l. sposobnemu gostilničarju.

Ponudbe naj se pošiljajo na upravo pivovarne Reininghaus v Šiški pri Ljubljani.

Stavba

okrožne peči

proračunjena na 44.000 kron, odda se pri Keramit v Raču, kjer so proračun in načrti. Ponudbe do 1. julija 1903. (1614—2)

Alojzij Luznik

na Vrhniki pri Ljubljani

preskrbuje dobre harmonije domačega in ameriškega sestava, kakor tudi glasovirje, pišalne stroje. — Daje se tudi na obroke. Ceniki na zahtevanje 7 brezplačno. 1294

Vabilo

redni občni zbor

Posojilnice v Zatičini

registrirane zadruge z neomejeno zavezo

kateri se bode vršil

v torek, dne 30. junija 1903

ob 6. uri popoldne

v posojilničnih prostorih v Zatičini.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev letnega računa za l. 1902.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Sprememba pravil.
7. Sključnost.

K obilni udeležbi vabi Člane

(1650) načelstvo.

NB. V slučaju, da bi zgoraj sklicani občni zbor ne bil sklepčen, vrši se ob 7 1/2. uri isti dan, na istem kraju in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, koji bode sklepčen brez ozira na število vdeležencev.

Najboljše spanje

z blaženim čutom v želodec podeli zvečer

požirek Klauer-jevega

„Triglava“.

Edino pristen pri (11—139)

Edmund Kavčič-u

v Ljubljani, Prešernove ulice

v steklenicah po K 4.—, 2-20 in 1-20.

G. PICCOLI

lekarnar v Ljubljani

dvorni dobavitelj Nj.

Svetosti papeža

priporoča naslednje izdelke svojega kemično-farmaceutičnega laboratorija, ki se izgotavljajo kot sicer vsi drugi medikamenti z največjo skrbnostjo in snažnostjo.

Piccolijeva želodčna tinktura

krepi želodec, vzbuja veselje do

jedi, pospešuje prebavo in odprte

ter je posebno učinkujoča pri zaprtju.

1 steklenica 20 vin. (1372—11)

Piccolijeva železnata vino se uporablja pri malokrvnih, nervoznih in slabotnih osebah z najboljšim vspehom. Poliliterska steklenica 2 K.

Piccolijevi sirupi iz malin ali tamarinde dajo z vodo pomešani

izvrstno in zdravo pijačo. Kilogram-

ska steklenica, pasteurizovana K 130.

Zunanja naročila po pošttem povzetju.

P. n. odjemalci si lahko ogledajo

naš znameniti laboratorij.

Naznanilo prostovoljne prodaje.

Naznanja se, da se bode vsled sklepa c. kr. okrajnega sodišča v Ljubljani z dne 22. maja 1903 opr. št. A VIII 383/2/29 vršila dne 25. in 26. junija t. l. prostovoljna dražba v zapuščino Luke Kanca iz Zapuž h. št. 12 spadajočih premičnin in nepremičnin v Zapužah, oziroma na lici mesta.

Vsak ponudnik mora pred dražitvijo nepremičnin položiti kakor varščino deset odstotkov cenilne vrednosti dotične nepremičnine. Skupilo za premičnine se mora precej vplačati.

Največji ponudke za nepremičnine se pa plača v dveh obrokih in sicer polovico v šestih tednih in ostalo polovico v treh mesecih od dneva izdružitve računsi.

Dražbeni pogoji, zemljkunjiški izpiski in posestne pole leže na vpogled v pisarni podpisanega sodnega komisarja.

Dražba se prične 25. junija v Zapužah ob 9. uri dopoldne.

Ljubljana, 15. junija 1903.

Dr. Fran Vok

c. kr. notar kakor sodni komisar.

St. 7163.

Razpis.

Podpisani deželni odbor razpisuje

službi okrožnih zdravnikov

- 1.) v Planini, z letno plačo 1400 K in aktivitetno doklado 200 K
- 2.) v Žužemberku, z letno plačo 1400 K, aktivitetno doklado 200 K ter s prostim stanovanjem.

Prosilci za ti službi pošljejo naj svoje prošnje podpisanemu deželnemu odboru

do 8. julija 1903

ter v njih dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Oziralo se bode le na take prosilce, kateri so najmanj dve leti že službovali v kaki bolnici.

Od deželnega odbora kranjskega v Ljubljani

dne 9. junija 1903.

Pod tovarniško ceno

oddam vsakovrstno

papirnato in galanterijsko blago

katero mi je v mojem skladišču nastali ogenj deloma pokvaril.

Prodaja se od 20. junija naprej.

Za obilen obisk se priporoča

Fr. Iglič

trgovina s papirjem na debelo in drobno

Mestni trg šte. 11.

(1651—2)

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“

Akcijski kapital K 1.000.000.—

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

v Ljubljani, Špitalske ulice šte. 2.

Zamenjava in ekskomptuje

izžrebane vrednostne papirje in novotuje zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje

vojaške ženitninske kavnice.

Ekskompt in inkasse menic. Borzna naročila.

Mala trgovina

katero lahko tudi ženska oskrbuje in ki daje mesečno povprečno 35 gl. čistega dobička se radi bolehnosti takoj proda.

Naslov se izve pri upravnistvu

»Slov. Narod.«. (1652—1)

Krasno letovišče

v Mostah (1648—1)

v bližini Piccolijeve vile, postaja Žerovnica,

Oddajo se 4 sobe s kuhinjo ali pa tudi posebej razdeljene, v novih prostorih, z vso hišno opremo.

Natančneji pogoji se izvedo pri

Gasperju Rotar v Mostah.

Odda se dvoje lepih